

Ikt. szám: 222/2-28/2025

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése

Helyben

Tájékoztató

Heves vármegye mezőgazdasági helyzetéről

Tisztelt Közgyűlés!

Heves Vármegye Önkormányzata felkérésére a **Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Heves Vármegyei Igazgatósága** (3300 Eger, Sas u. 60/A) elkészítette a Heves vármegye mezőgazdasági helyzetéről szóló tájékoztatóját, melyet az előterjesztés melléklete tartalmaz.

A tájékoztatót Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének Vármegyei Területfejlesztési Bizottsága a 2025. június 17-i ülésén tudomásul vette.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a jelen tájékoztatóban foglaltakat tudomásul venni szíveskedjék.

Eger, 2025. június 19.

Csuhány Bence

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

Dr. Márton Erik György
vármegyei jegyző

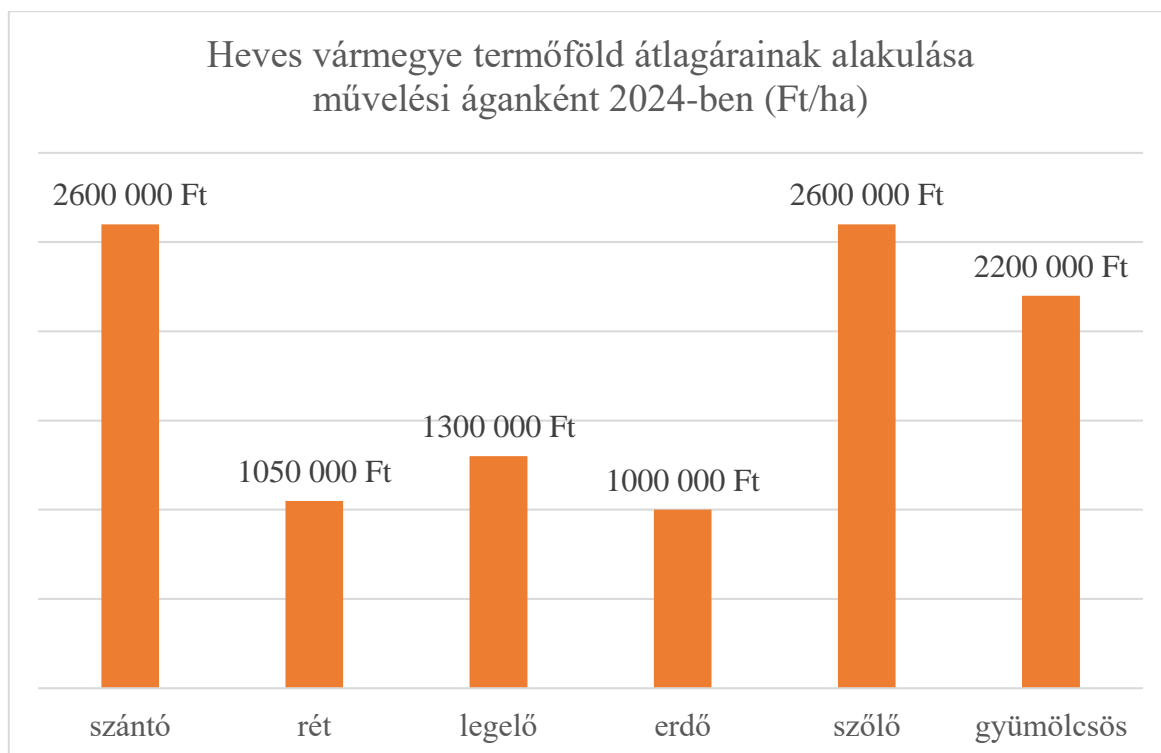
TÁJÉKOZTATÓ HEVES VÁRMEGYE MEZŐGAZDASÁGI HELYZETÉRŐL

2024

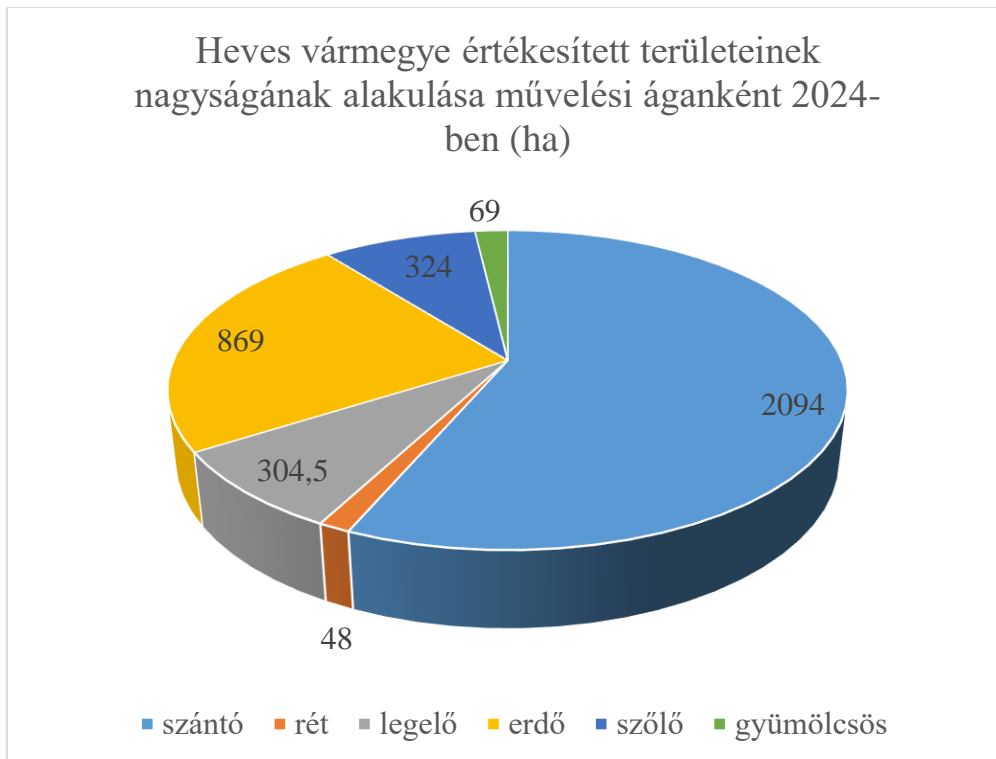
Termőföld értékesítés

2024-ben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Heves Vármegyei Szervezetének Elnöksége 46 alkalommal ülésezett. Az ülések alkalmával elfogadott, így megvalósult termőföld adásvételek alakulása a következő ábrákon látható.

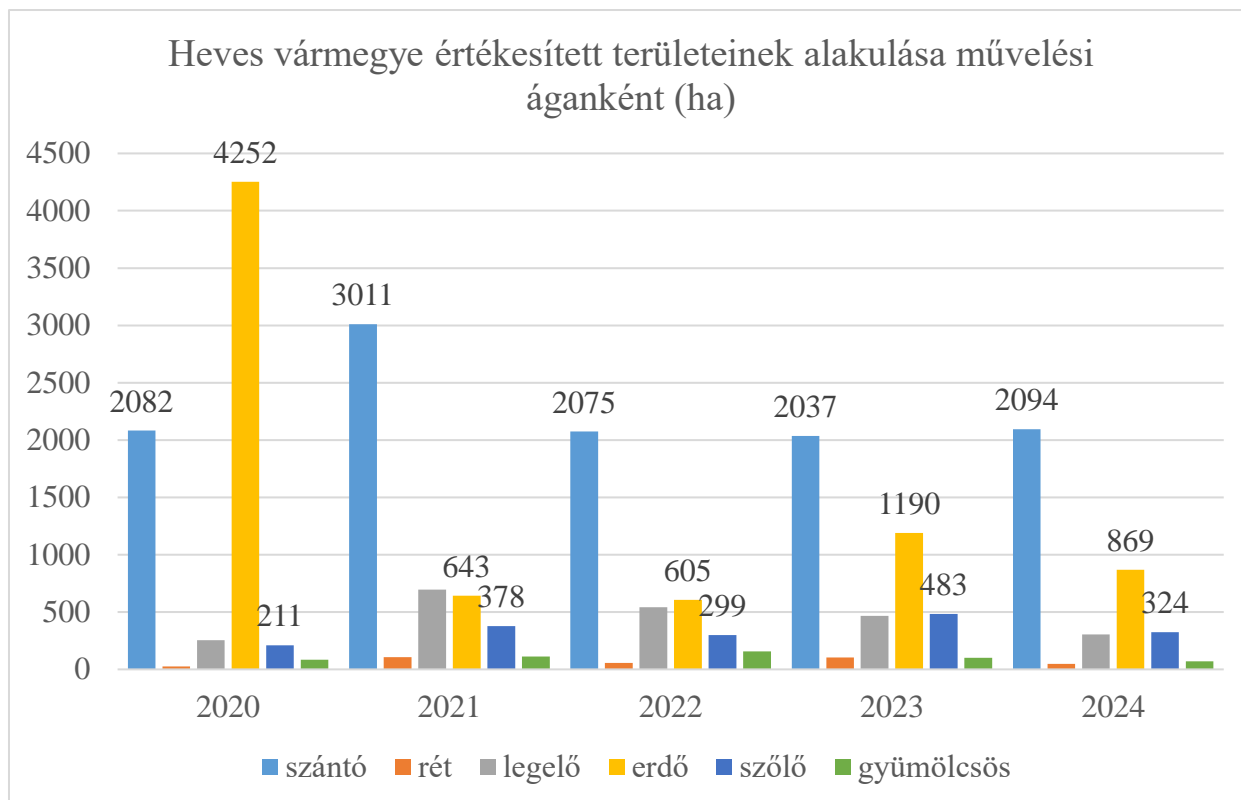
Az alábbi kimutatások kizárólag a tiszta művelési ágú területek figyelembevételével készültek el.

A művelési ágakat tekintve, 2024-ben a szőlő és a szántó művelési ágú területek átlagára (2 600 000 Ft/ha) volt a legmagasabb a vármegyében, ezeket követte a gyümölcsös területek 2 200 000 Ft/ha átlagárral.

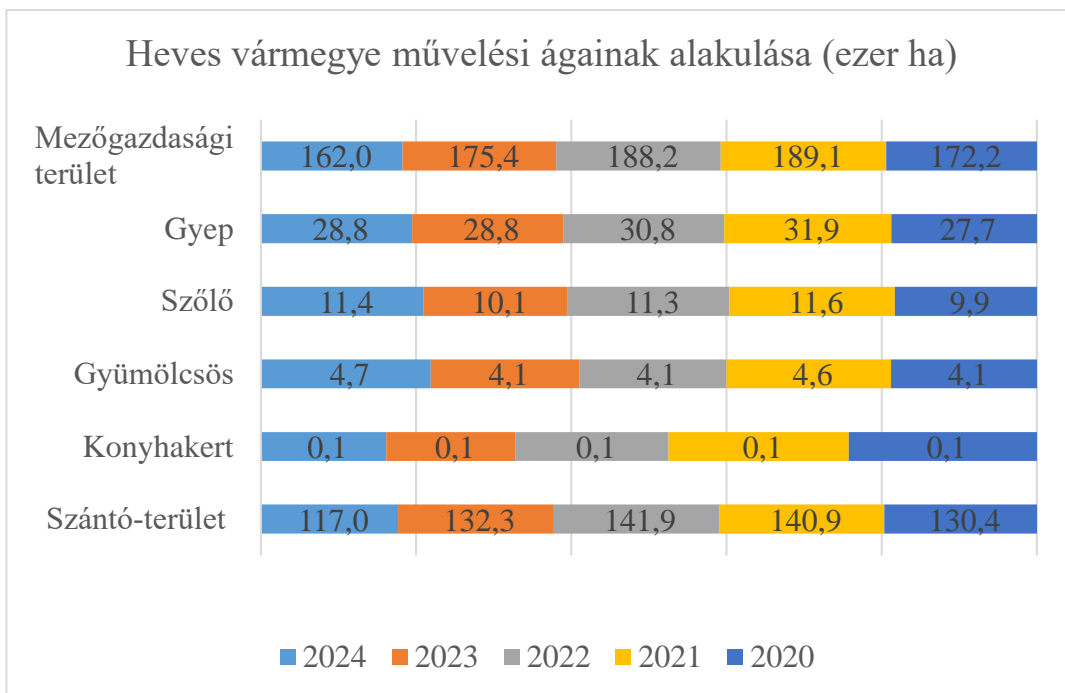
Heves vármegyében, tiszta művelési ágú területeket vizsgálva a szántó területek (2094 ha) értékesítése volt a legjelentősebb 2024-ben. A második helyen az erdő művelési ág szerepel 869 ha értékesített területtel, majd ezt követi a szőlő 324 ha területtel.

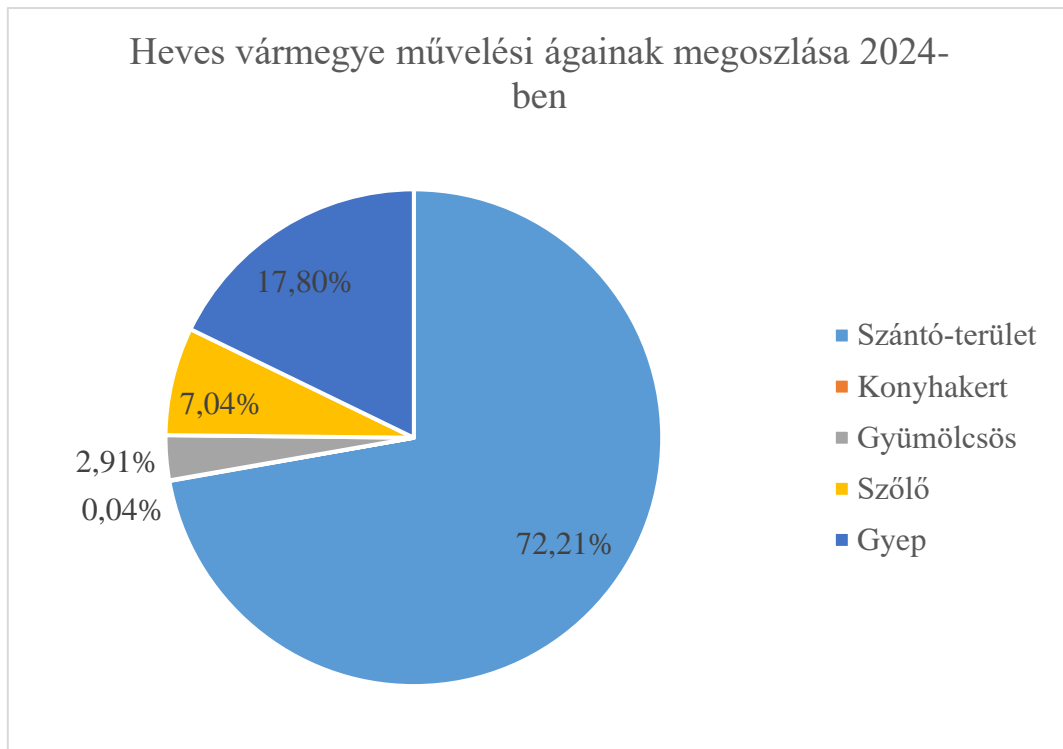
Növénytermesztés

A Központi Statisztikai Hivatal adatgyűjtés módszertani változása miatt 2020. évtől csak a mezőgazdasági területek (szántó, konyhakert, gyümölcsös, szőlő, gyepek) adatai állnak rendelkezésre.

2024-ben Magyarország mindösszesen 5 070 700 hektár mezőgazdasági területtel rendelkezik, melyből 556 900 hektár Észak-Magyarországon található. Ebből 162 000 hektár mezőgazdasági terület Heves vármegyében helyezkedik el.

Heves vármegye mezőgazdasági területeinek alakulása 2021-től kezdve folyamatos csökkenést mutat. A gyep és a konyhakert művelési ágaknál stagnálás figyelhető meg a tavalyi év tekintetében. A gyümölcsös, szőlő területek minimális növekedéssel zárták a tavalyi évet. A szántóterületeket tekintve 2022. évtől folyamatos csökkenés figyelhető meg Heves vármegyében.

Heves vármegyében a mezőgazdasági művelés alatt álló földterületek 72 %-a, mintegy 117 000 ha termőterület, szántó művelési ágban volt nyilvántartva 2024-ben. Ez a művelési ág határozza meg a térség mezőgazdasági arculatát, a vármegye földhasználati megoszlásának legjelentősebb részét. Jóval szerényebb lefedettséggel, de továbbra is másodikként van jelen a gyep művelési ág a maga 17,8 százalékaival, majd ezt követi a szőlő művelési ágba tartozó területek nagysága 7 százalékkal.

Heves vármegyében a szántóföldi növénytermesztést tekintve az őszi búza, őszi és tavaszi árpa, kukorica, napraforgó-, valamint repcemag termesztése a jellemző.

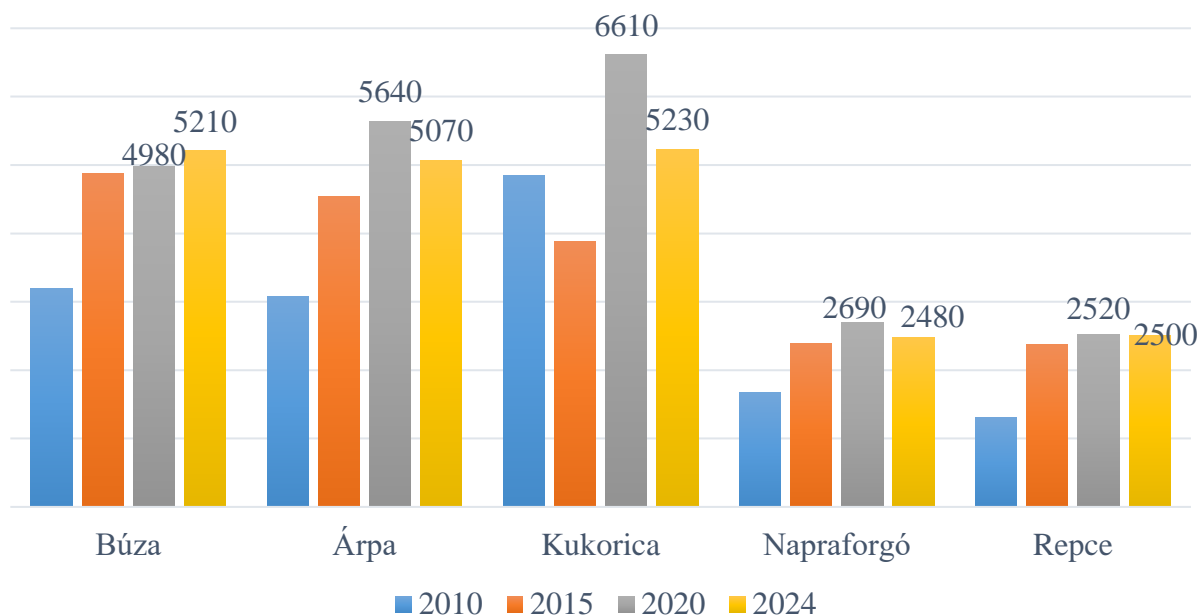
A 2024-es vetésszerkezet alakulásában, továbbra is a jól megszokott növények szerepelnek a legnagyobb hányadban:

- Búza: 40 306 ha
- Árpa (őszi és tavaszi): 9 541 ha
- Kukorica: 9 281 ha
- Napraforgó: 32 335 ha
- Repce: 6 666 ha

Főbb szántóföldi növények termelése 2024-ben

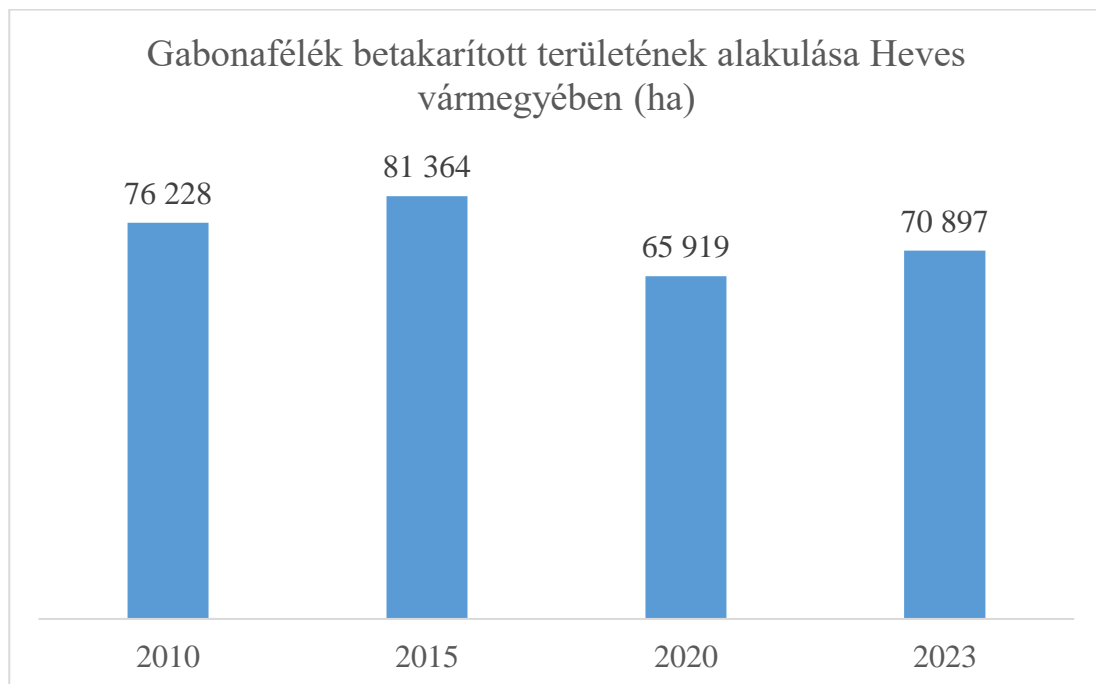
	Betakarított termésmennyiség (tonna)		Termésátlag (kg/ha)	
	Heves vármegye	az országos termésmennyiség százalékában	Heves vármegye	Országosan
Búza	210 061	3,93%	5 210	5 790
Árpa (őszi és tavaszi)	48 362	3,07%	5 070	5 530
Kukorica	48 553	0,92%	5 230	5 970
Napraforgó	80 228	4,45%	2 480	2 670
Repce	16 685	3,74%	2 500	2 570

Főbb szántóföldi növények termésátlagának alakulása Heves vármegyében (kg/ha)

Az ábrát szemlélve kiugró eredményként említhető, hogy a kukorica termésátlaga 2020-hoz képest 2024-re jelentősen visszaesett. A búza termésátlaga tekintetében 2024-ben enyhe növekedés figyelhető meg 2020-hoz képest. A repcét szemlélve jelentősebb változás nem következett be a 2020-as adatokhoz viszonyítva. Az árpát (őszi és tavaszi árpa összesen) tekintve viszont 2020-hoz képest jelentősebb visszaesés figyelhető meg 2024-re, itt is, mint a kukoricánál.

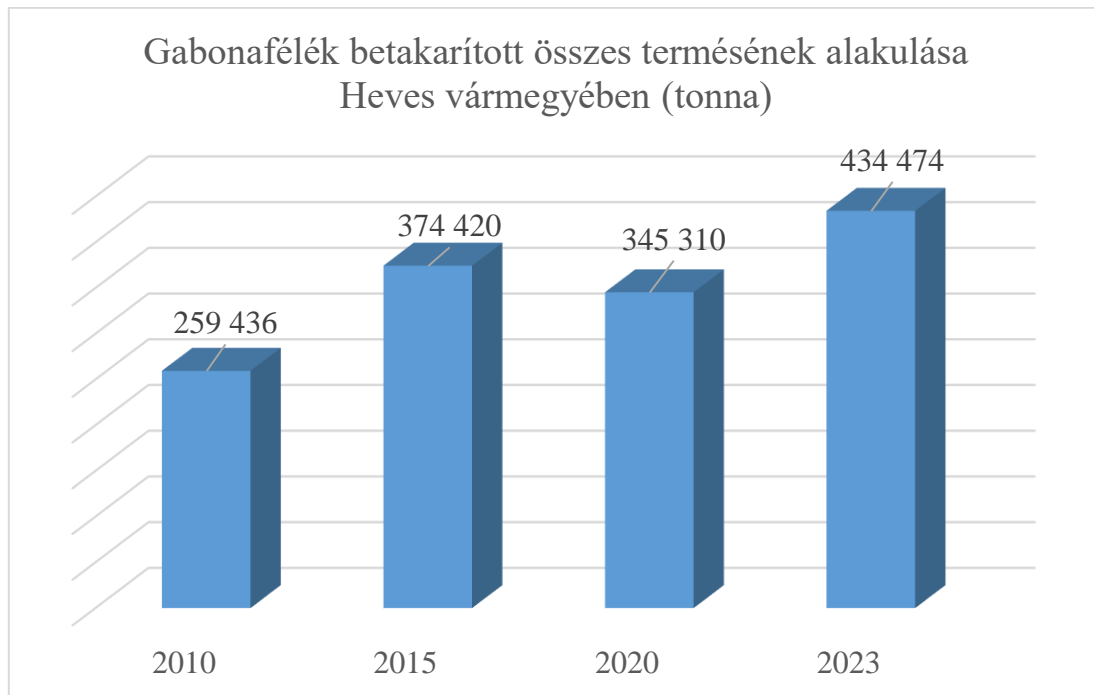
A következő, gabonaféléket érintő kimutatások esetében 2024-es adatok még nem állnak rendelkezésre.

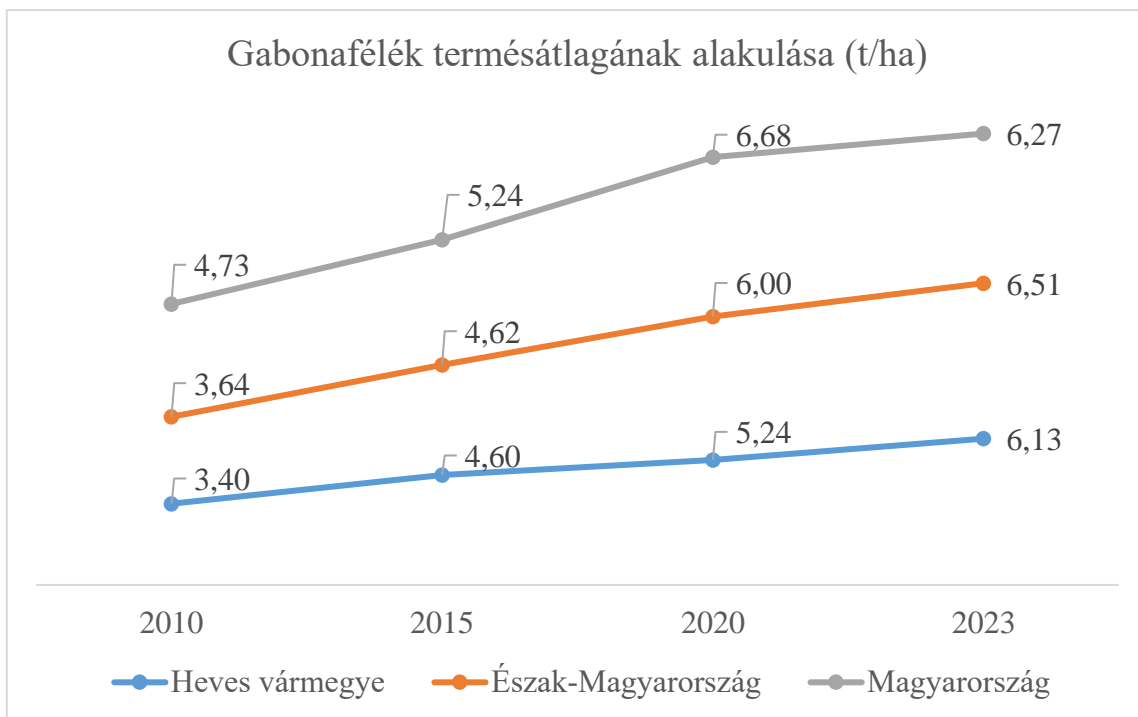
A gabonafélék betakarított területének nagysága 2015. évet követően csökkenő tendenciát mutat, egészen 2020-ig. 2023-ban 4 978 hektárral növekedett a betakarított területek nagysága 2020-hoz képest. Heves vármegyében mindösszesen 70 897 ha betakarított terület tartottak nyilván 2023-ban gabonafélék esetében.

A rendkívüli aszályos környezet valamennyi vizsgált szántóföldi növényi kultúrában jelentős, az elmúlt öt év viszonylatában a legnagyobb termés kiesést okozta 2022-ben. Ebből is

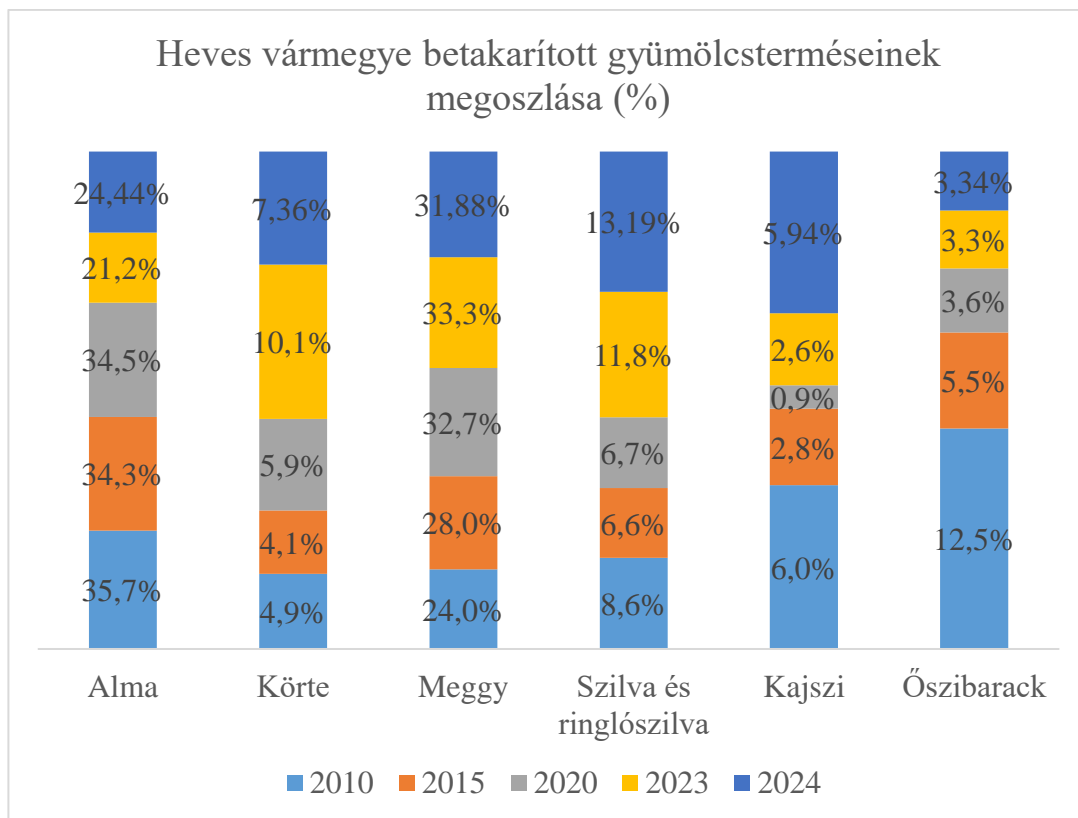
megfigyelhető, hogy a gazdálkodóknak még nem alkalmazkodtak a vízhiányos időszakok megfelelő kezeléséhez. Kis előretörés mutatkozik a cirok és a köles vonatkozásában, ami az aszályos időszakokra való reagálás jeleként értékelhető. A szárazságtűrő fajták, hibridek mindenképp előtérbe kerülnek, de az új növények elterjedése még várat magára.

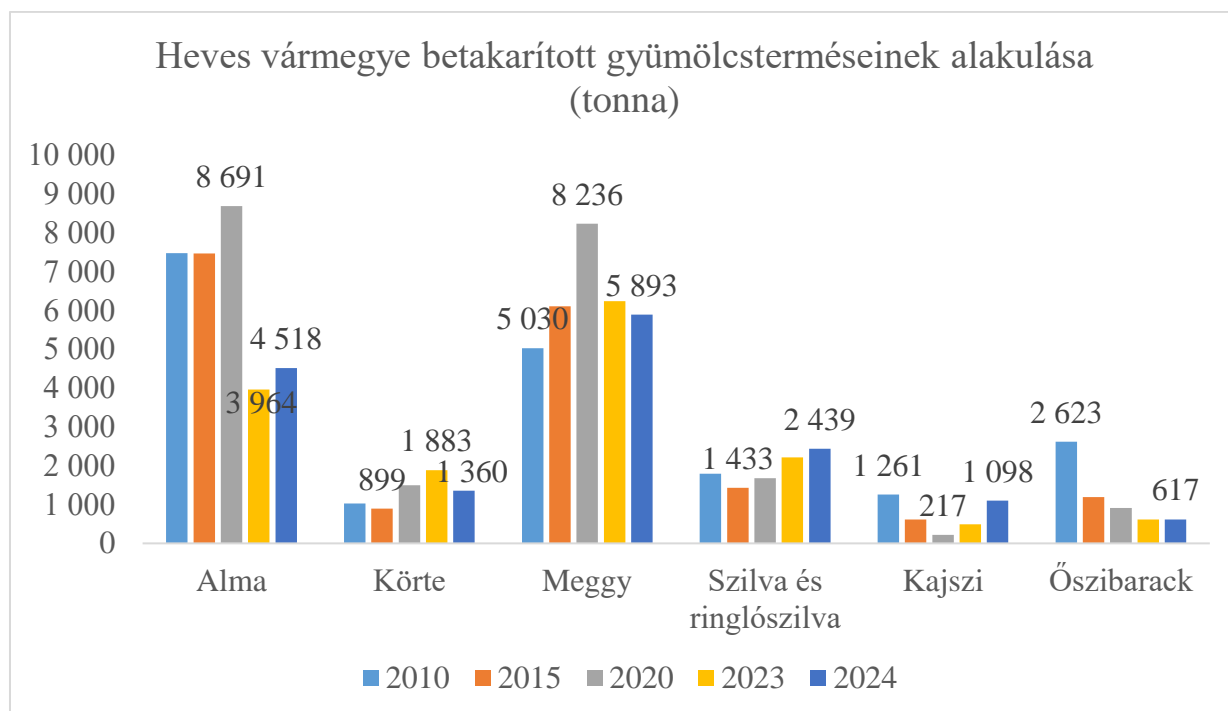
Az öntözéses gazdálkodáshoz nem adottak a feltételek, kevés területet lehet öntözni a vízbázisok hiánya miatt. Jelentős állami beavatkozás, csatornarendszerek kiépítése nélkül nem is várható elmozdulás. Amennyiben a földterületek szélén lesz elérhető víz, úgy növekedhet a gazdálkodói beruházási kedv az öntözőberendezések iránt. Jelenleg többségében sem elérhető víz, sem technológia nincs jelen a mezőgazdasági területeken.

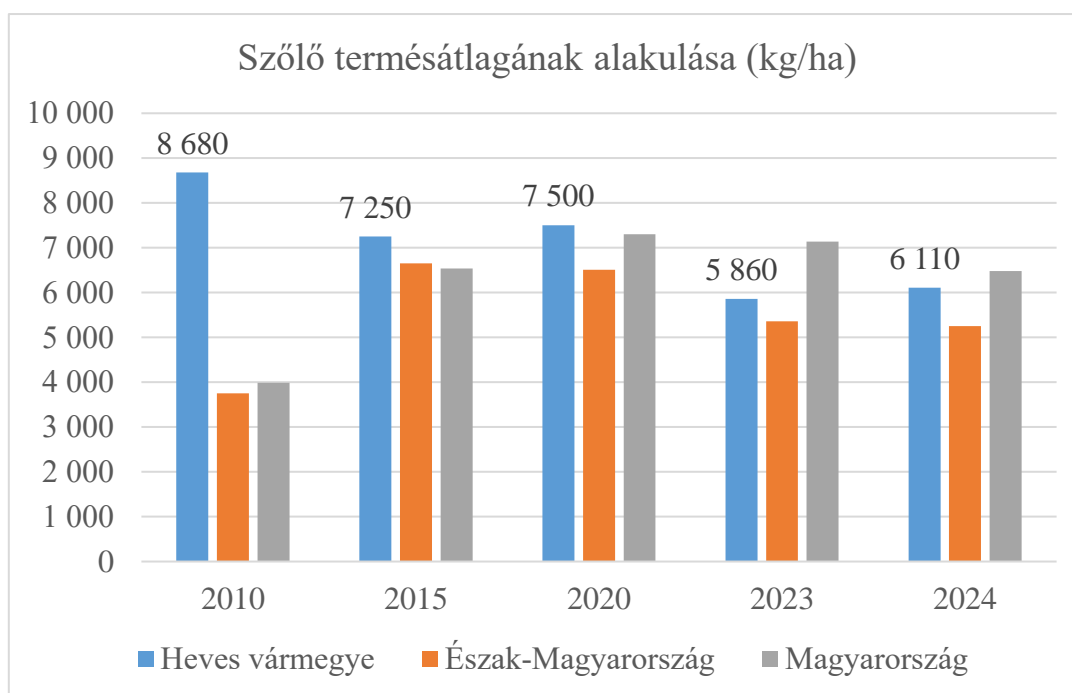
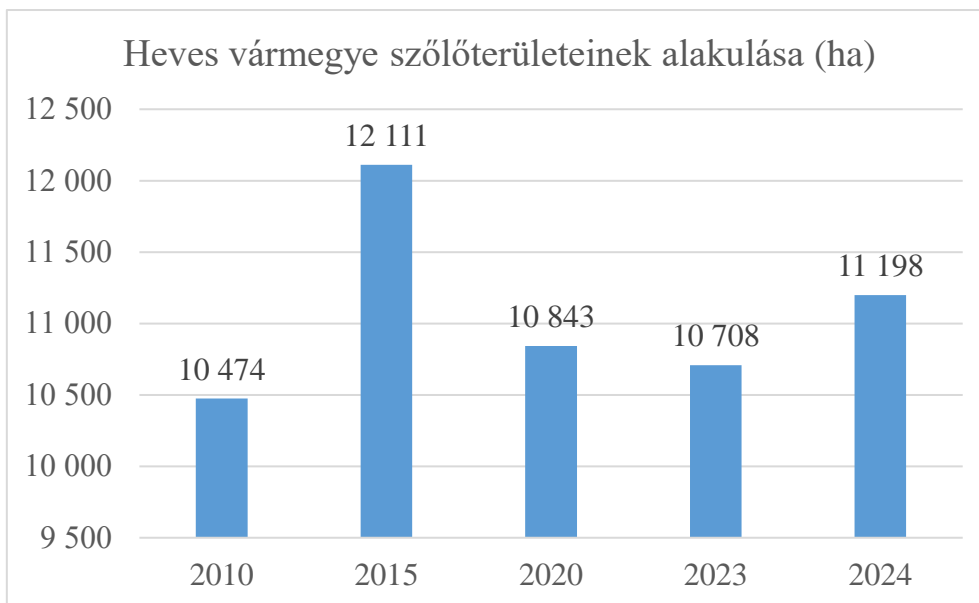
Gyümölcsstermesztés adatai az év ezen időszakában már elérhető (2025. április 30-tól), így a legfrissebb adatként a 2024-es év eredményeit prezentálják.

A vármegye gazdálkodói az elmúlt 12 évben legjelentősebb mértékben almát és meggyet termesztettek, azonban 2024-ben a meggy termesztés vette át a vezető szerepet.

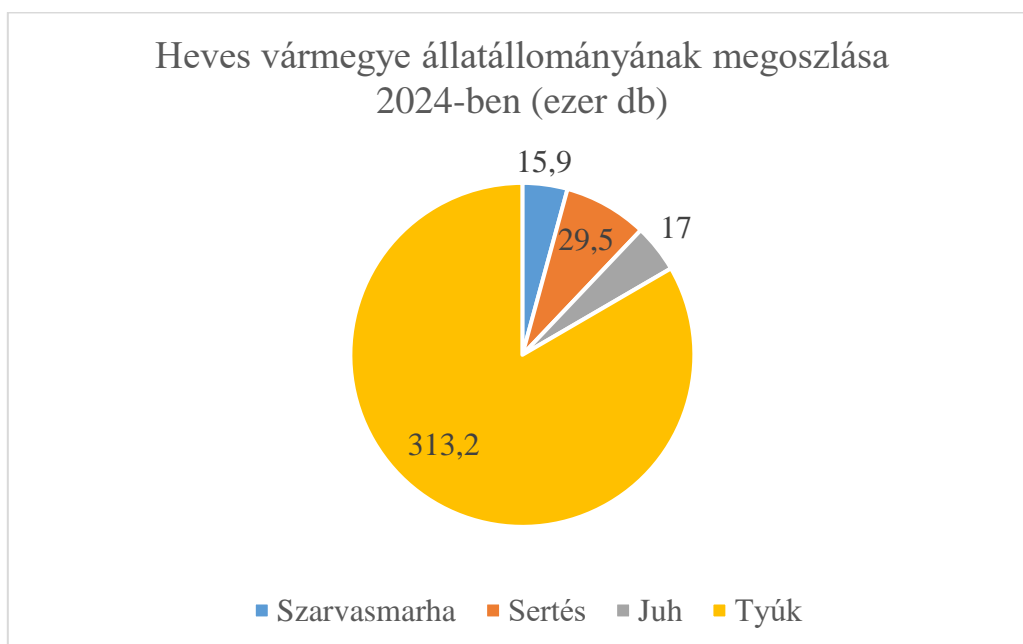
Kiemelhető, hogy a meggy termésmennyisége 2010-ről 2020-ra több, mint másfélszeresére nőtt, 8236 tonna meggytermést takarítottak be Heves vármegyében ebben az évben, majd 2024-re jelentősebb visszaesés következett be. Ezzel szemben az alma termésmennyisége míg 2020-ban 8 691 tonna volt, addig 2023-ra közel felére csökkent (3 964 tonna), majd 2024-ben emelkedés mutatkozott 4518 tonnával.

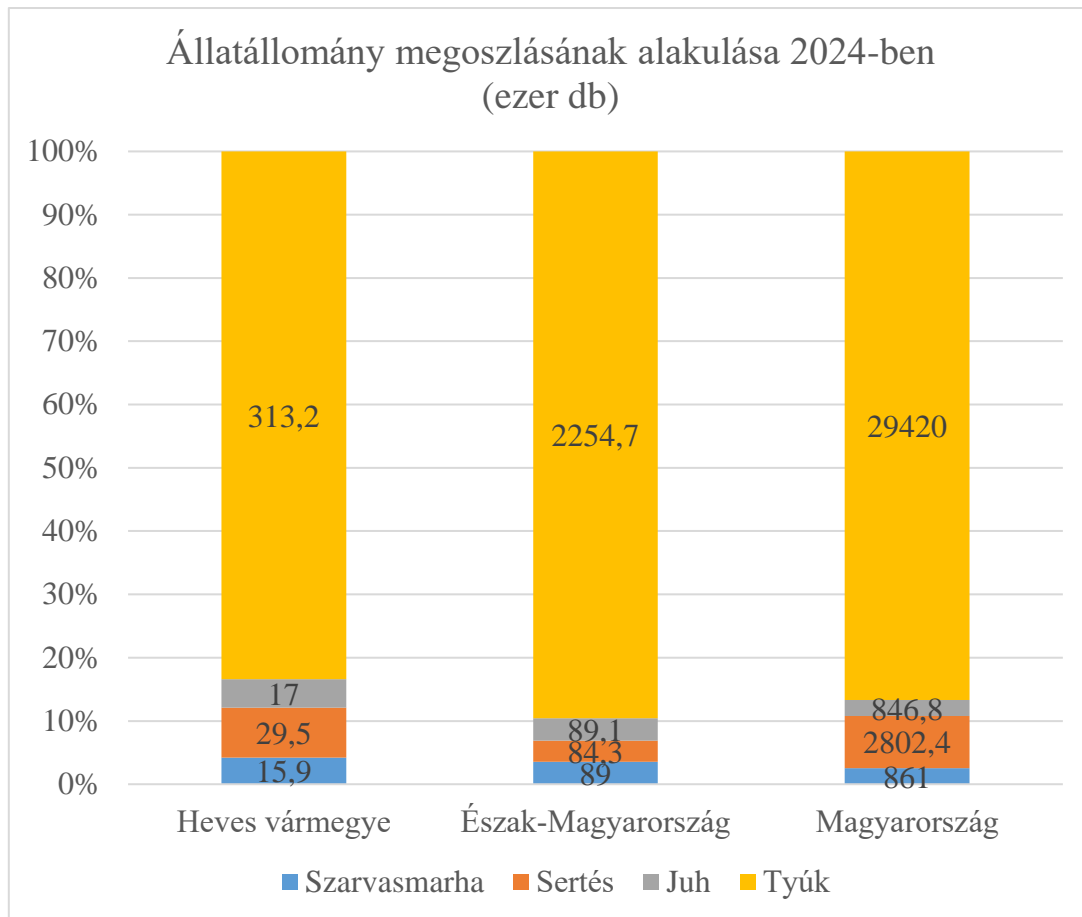
A szőlő termésátlagát tekintve 2020 előtt az országos átlagnál kedvezőbb hozammutatókkal rendelkezett Heves vármegye. 2020-as évet követően jelentős változás abban nem tapasztalható, viszont csökkenő tendenciát mutat mind a vármegyei, regionális, mind országos viszonylatban a szőlő termésátlag alakulása egészen 2023-ig, majd 2024-ben enyhe növekedést mutat a szőlő termésátlaga.

Állatállomány

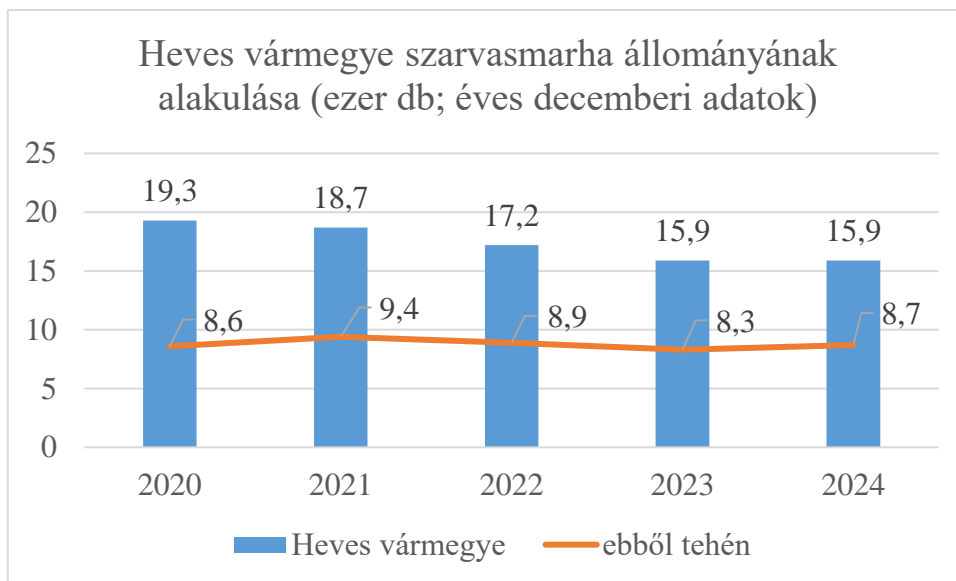
Heves vármegyében a haszonállatok közül 2024-ben a tyúk, juh, sertés és szarvasmarha állomány mérete volt meghatározó, ezek közül is kiemelkedő a tyúkállomány mérete.

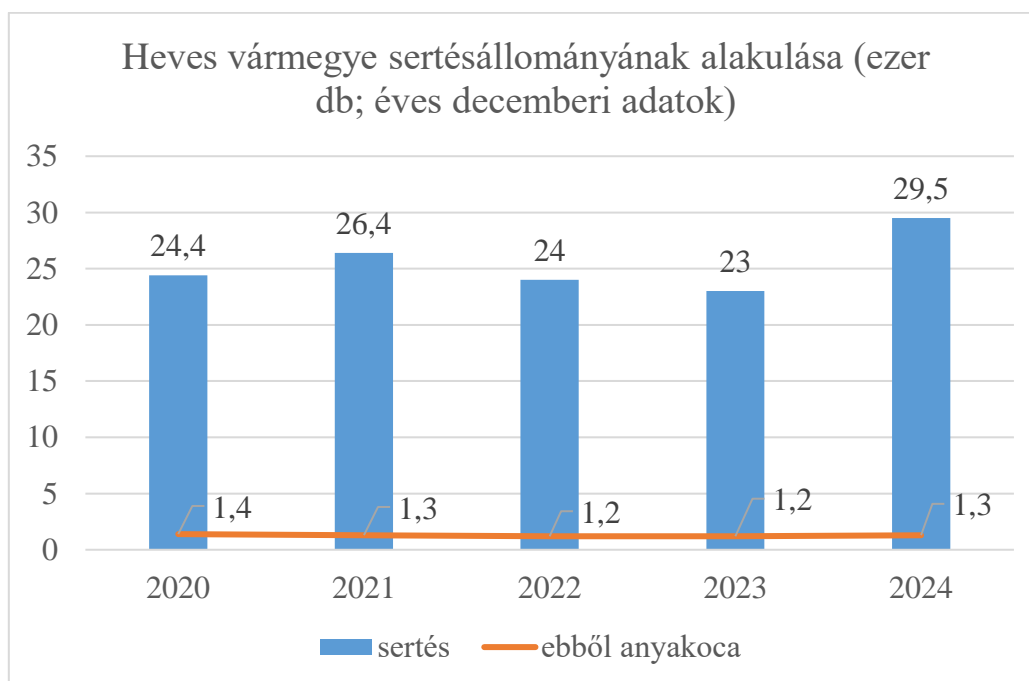
A vármegyében a tyúk állomány mérete volt a legjelentősebb 313 200 egyeddel, ami vármegyei megoszlást tekintve 83%-ot jelent.

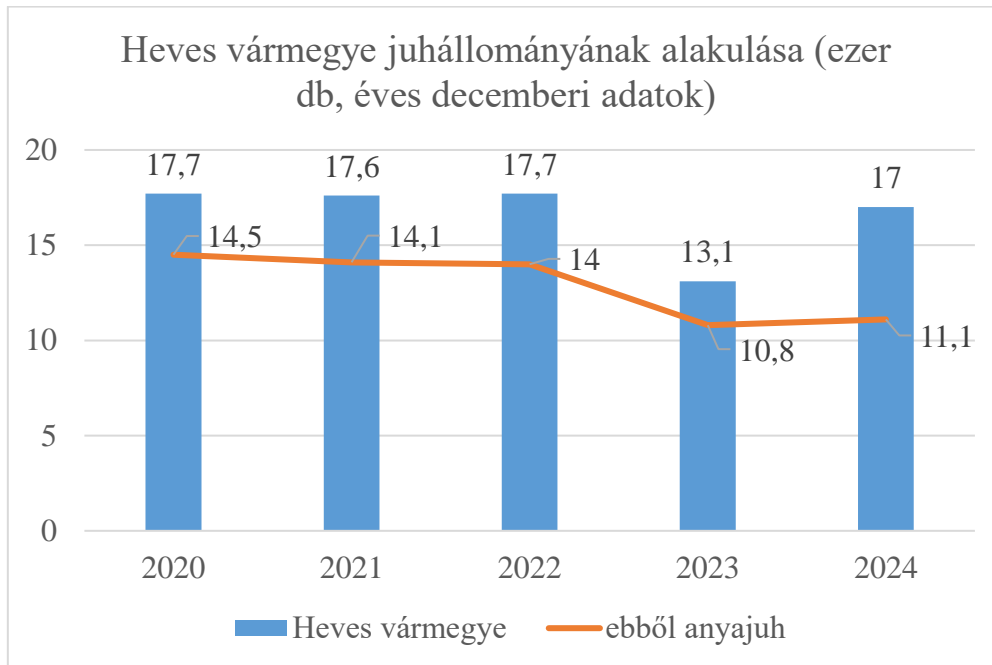
Míg Heves vármegyében, 2024-ben a tyúk állományt a sertés állomány követte a megoszlás nagyságát tekintve, addig a régiós adatokat figyelembe véve a tyúkállományt a juhállomány követte. Az országos adatoknál szintén a tyúkállomány a döntően meghatározó és ezt követi a sertés állomány. 2024-ben országosan (8,25%) és vármegyei szinten (7,85%) is a sertésállomány foglalta el a második helyet. Vármegyei (4,23%) viszonylatban a szarvasmarha állomány mérete volt a legkisebb, azonban regionális viszonylatban a sertés állomány (3,34%), míg országos viszonylatban viszont a juh állomány aránya (2,49%) volt a legalacsonyabb.

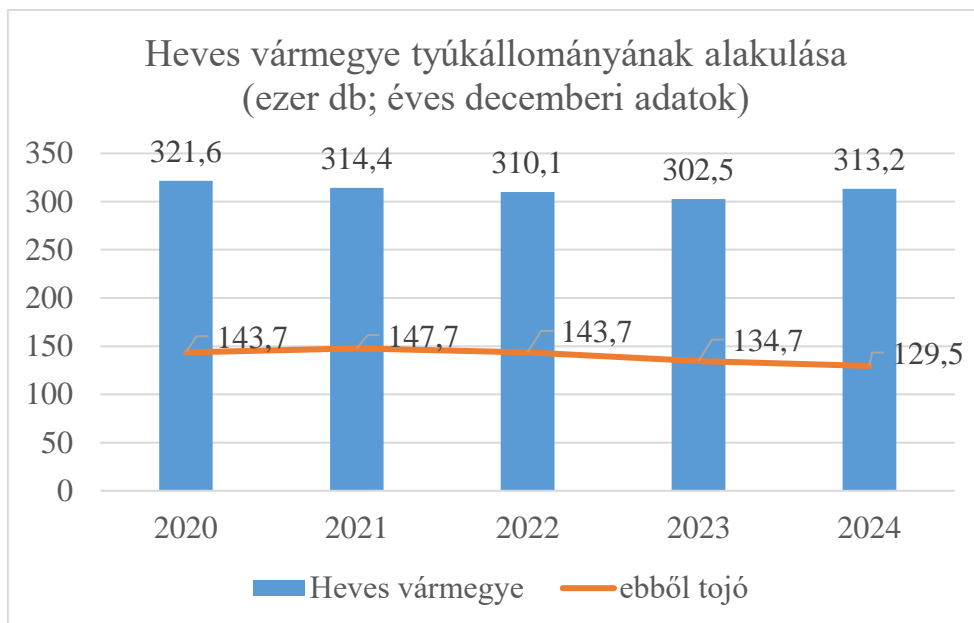
2020-tól a szarvasmarha állomány mérete csökkenő tendenciát mutat a vármegyében egészen 2023-ig. 2023-ben és 2024-ben stagnálás figyelhető meg. A tehén állomány méreténél jelentős elmozdulás nem figyelhető meg, csak 2021-ben. Az elmúlt 5 év tekintetében ebben az évben volt legmagasabb Heves vármegye tehénállománya.

Heves vármegye sertésállományának alakulásában 2020-tól számottevő nagy változás nem figyelhető meg, csak a 2024-es kiugró eredményt, ahol 2023-ról 2024-re 6500 db sertéssel lett több. 2021-től 2023-ra több, mint 3000 egyeddel csökkent az állomány.

A juh állományban stagnálás 2020 és 2022 között. 2023-ban jelentős állománycsökkenés figyelhető meg mind a juhállománynál, mind az anyajuh állomány tekintetében. 2024-re visszaemelkedett a 2023-as időszak előtti szintre a 17 ezer egyedszámra, viszont az anyajuh állomány tekintetében nem történt ilyen kimagasló változás 2024-re.

A teljes állomány méret 2020-tól egészen 2023-ig folyamatos enyhe csökkenést mutat a tyúkállomány tekintetében. A tojók számának alakulásánál nem mondható el a csökkenés, hanem összességében stagnálás figyelhető meg 2020-2022 között. 2023-ra a tojók tekintetében is csökkenés következett be, mintegy 9 ezer darabbal lett kevesebb 2023-ra. 2024-ben a tyúkállománynál növekedés következett, mintegy 10700 darabbal lett több. A tojókat tekintve ebben az évben is csökkenést figyelhetünk meg, 2023-ról 2024-re 5200 darab tojóval lett kevesebb.

Gazdasági szervezetek

Évek	Mind-összesen	MEZŐGAZDASÁG, ERDŐGAZDÁLKODÁS, HALÁSZAT	Növénytermesztés, állattenyésztés, vadgazdálkodás és kapcsolódó szolgáltatások	Erdőgazdálkodás	Halászat, halgazdálkodás
2020	52 886	18 171	17 354	794	23
2021	52 784	17 604	16 815	767	22
2022	52 646	17 612	16 830	761	21
2023	52 573	17 262	16 488	754	20
2024	51 277	15 880	15 165	696	19

2024-ben Heves vármegyében 51 277 db működő gazdasági szervezet volt. Ebből 15 880 db a mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, halászati gazdasági ághoz tartozott, amely a vármegyében működő szervezetek 30,9 %-a.

Heves vármegye mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, halászati regisztrált gazdasági szervezetei száma 2024-ben									
Gazdasági szervezetek száma összesen	Ebből				Gazdasági szervezet összesen	Ebből			
	társas vállalkozás	önálló vállalkozó	vállalkozás összesen	nonprofit szervezet		társas vállalkozás	önálló vállalkozó	vállalkozás összesen	nonprofit szervezet
	előző év azonos időpontja = 100,0%								
51 277	377	15 455	15 880	25	97,5	99,4	91,8	91,99	104,2

A vármegyében regisztrált mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, halászati vállalkozások a különböző gazdálkodási formák szerint a következőképpen alakultak:

Heves vármegye regisztrált mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, halászati vállalkozásainak száma gazdálkodási forma szerint 2024-ben					
Összesen	Ebből				
	korlátolt felelősségű társaság	részvénytársaság	betéti társaság	szövetkezet	egyéni vállalkozó
15 880	258	7	50	26	626